

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា
Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

Trial Chamber
Chambre de première instance

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩ កញ្ញា ២០០៧/អវតក/អជសដ
Case File/Dossier No. 002/19-09-2007-ECCC/TC

ចំពោះមុខ: ចៅក្រម **និល ឆាន់** ជាប្រធាន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម **យ៉ា សុខន**

ចៅក្រម Claudia FENZ

ចៅក្រម **យូន ឌុន្តារ**

កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ភាសាដើម: ខ្មែរ/អង់គ្លេស/បារាំង

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/date de reception): ..... ២៨ ..... / ..... ១២ ..... / ..... ២០១៦ .....
ម៉ោង (Time/Heure) : ..... ១៤ : ២០ .....
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង / Case File Officer/L'agent chargé du dossier: ..... SANN RADA .....

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំប្រឡងទូលបករកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និង សំណើពាក់ព័ន្ធចំណូនពីអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Nicholas KOUMJIAN

ជនជាប់ចោទ
នួន ជា
ខៀវ សំផន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ពេជ អង្គ
Marie GUIRAUD

មេធាវីជនជាប់ចោទ
សុន អុណ
Victor KOPPE
គង់ សំអុន
Anta GUISSÉ

១. សេចក្តីផ្តើម

១. នៅថ្ងៃទី ២២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានដាក់សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^១ សុំឱ្យទទួលយកជាឯកសារភស្តុតាងនូវបណ្តាប្រភេទឯកសារទាំងបួនដូចតទៅ៖ (១) ប្រតិចារឹកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយនឹងសាក្សីអនាមិកចំនួនបួននាក់ ដែលធ្វើឡើងដោយ Robert LEMKIN (2-TCW-877) និង ថេត សម្បត្តិ (2-TCW-885) សម្រាប់ខ្សែភាពយន្តរបស់ពួកគាត់ដែលមានចំណងជើងថា "សត្រូវប្រជាជន" ("ប្រតិចារឹក")^២, (២) កំណត់ត្រាដែលសរសេរដោយ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ទាក់ទងនឹងកិច្ចសម្ភាសន៍ខាងលើនេះ ("កំណត់ត្រា")^៣, (៣) កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ Robert LEMKIN (2-TCW-877) នៅចំពោះមុខចៅក្រមតំណាងនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ("កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ")^៤ និង (៤) អត្ថបទដែលចេញផ្សាយដោយសារព័ត៌មាន the Cambodia Daily Weekend កាលពីថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ("អត្ថបទសារព័ត៌មាន") ("សំណើរបស់ នួន ជា")^៥។ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើនៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ហើយសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានឆ្លើយតបនៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦^៦។ នៅក្នុងសារណាឆ្លើយ

^១ សំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) សុំឱ្យទទួលយកធ្វើជាភស្តុតាង នូវឯកសាររបស់ Robert LEMKIN (2-TCW-877) និងឯកសារពាក់ព័ន្ធនៃទៀត មុនពេលផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ទាត់ ធឿន (2-TCW-829), ឯកសារ E416, ថ្ងៃទី ២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ("សំណើរបស់ នួន ជា")។

^២ ឯកសារ F2/4/3/3/6.2។

^៣ ឯកសារ F2/4/3/3.1។

^៤ ឯកសារ F2/4/3/1។ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា នួន ជា បានស្នើសុំឱ្យទទួលយកប្រតិចារឹក កំណត់ត្រា និងកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ហើយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានទទួលយក លើកលែងតែប្រតិចារឹក តាមរយៈសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ឯកសារ F2/9។

^៥ ឯកសារ E416/3.1.2។

^៦ សហព្រះរាជអាជ្ញា៖ ១) ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យទទួលយកជាភស្តុតាង ឯកសារដែលបានផ្តល់ដោយ Robert LEMKIN (2-TCW-877) និងអត្ថបទកាសែត Cambodia Daily មួយច្បាប់ និង ២) សំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរដែលពាក់ព័ន្ធ អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ឯកសារ E416/1, ថ្ងៃទី២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ ("ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា")។ ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទៅនឹងសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) ដែលស្នើសុំឱ្យទទួលយកជាភស្តុតាងនូវឯកសាររបស់ Robert ចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

តបរបស់ខ្លួន សហព្រះរាជអាជ្ញាបានបញ្ជូលសំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យ ទទួលយកសម្ភារៈបន្ថែមពី Robert LEMKIN (2-TCW-877) ("សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ របស់ ក.ស.ព")⁷។ នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានផ្ញើសារ អេឡិចត្រូនិកមួយជូនមកអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសុំការអនុញ្ញាតដាក់ចម្លើយតបទៅនឹងសារណា ឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា។ នៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានឆ្លើយតបតាមរយៈសារអេឡិចត្រូនិក ដោយអនុញ្ញាតឱ្យមេធាវីការពារក្តីដាក់ការឆ្លើយតបជា ជំនួសវិញ។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានដាក់ការឆ្លើយតបទៅនឹងសារណាឆ្លើយតបរបស់ សហព្រះរាជអាជ្ញា នៅថ្ងៃទី ០៥ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦⁹។

២. នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានចេញសេចក្តីសម្រេចផ្ទាល់មាត់ សម្រេចថា កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយនោះត្រូវបានទទួលយករួចហើយជាឯកសារ E3/9620 ដូច្នេះ សំណើទាក់ទងនឹងឯកសារនេះក្លាយជាអាសារបង់¹⁰។ អង្គជំនុំជម្រះបានអនុញ្ញាតដោយផ្នែក ដោយសំអាងហេតុនឹងចេញជូននៅពេលក្រោយ ចំពោះសំណើសុំឱ្យទទួលយកប្រតិចារិក ដោយ ទទួលយកនូវផ្នែកដែលមានកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយសាក្សីដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជា W2 ហើយដែលគេជឿជាក់ថាជា ទាត់ ជឿន (2-TCW-829) បើយោងទៅតាមអង្គជំនុំជម្រះ

LEMKIN (2-TCW-877) និងឯកសារពាក់ព័ន្ធមួយទៀត មុនពេលស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សី ទាត់ ជឿន (2-TCW-829) (ឯកសារ E416), ឯកសារ E416/2, ថ្ងៃទី៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ("ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខ")។

⁷ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា, កថាខណ្ឌ ១៥។

⁸ ការឆ្លើយឆ្លងតាមសារអេឡិចត្រូនិក រវាងអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ជាមួយមេធាវីការពារក្តី នួន ជា, ឯកសារE416/3.1.1។

⁹ សារណាឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា ទៅនឹងចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ទៅនឹងសំណើរបស់ នួន ជា តាមវិធាន ៨៧(៤) សុំឱ្យទទួលយកធ្វើជាភស្តុតាង នូវឯកសាររបស់ Robert LEMKIN (2-TCW-877) និងឯកសារពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត មុនពេលផ្តល់ សក្ខីកម្មរបស់សាក្សី ទាត់ ជឿន (2-TCW-829), ឯកសារ E416/3, ថ្ងៃទី៥ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ("ការឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា")។

¹⁰ ប្រតិចារិកថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ២២ ដល់២៣ (សេចក្តីប្រាង)។ កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយត្រូវបានទទួលយក អនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចលើសំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) របស់ ខៀវ សំផន សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធសាក្សី ថេត សម្បត្តិ, ឯកសារ E335/5, ថ្ងៃទី១៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៥ ហើយត្រូវបានផ្តល់នូវលេខឯកសារ E3 អនុលោមតាមការចុះលេខជា ប្រភេទឯកសារ E3 ចំពោះឯកសារថ្មីៗ ដែលត្រូវបានទទួលយកក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០២, ឯកសារ E373, ថ្ងៃទី៩ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០១៥។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

តុលាការកំពូល¹¹ ហើយបានកំណត់លេខឯកសារនេះជា E3/10665។ ផ្នែកដែលនៅសល់នៃសំណើរបស់ នួន ជា ត្រូវបានបដិសេធ¹²។

- ៣. នៅថ្ងៃទី ០៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានដាក់សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សុំឱ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបៀបទាក់ទងនឹង ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ដោយប្រើប្រាស់ផ្នែកនៃប្រតិចារិកផងដែរ (“សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ របស់មេធាវីការពារក្តី”)¹³។ មិនមានភាគីណាមួយបានដាក់ចម្លើយតបនោះទេ។
- ៤. អង្គជំនុំជម្រះសូមផ្តល់ជូននូវសំអាងហេតុ សម្រាប់សេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងប្រតិចារិក, កំណត់ត្រា, និងអត្ថបទសារព័ត៌មាន។ អង្គជំនុំជម្រះ បដិសេធចោលសំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ ក.ស.ព និងសំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តីផងដែរ។

២. សារធានា

២.១ សំណើរបស់នួន ជា និងសំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ ក.ស.ព

៥. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលយកជាឯកសារភ័ស្តុតាងនូវប្រតិចារិក, កំណត់ត្រា, កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ និងអត្ថបទសារព័ត៌មាន មុនពេលការផ្តល់សក្ខីកម្មរបស់ ទាត់ ធឿន (2-TCW-829) ដើម្បីយកឯកសារភ័ស្តុតាងទាំងនេះមកសួរដេញដោលគាត់¹⁴។ មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា ឯកសារទាំងបួនទាក់ទង “ជាសំខាន់ជាមួយនឹង

¹¹ ប្រតិចារិកថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ ២២ ដល់២៣ (សេចក្តីព្រាងភាសាអង់គ្លេស)។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំដាក់ភ័ស្តុតាងបន្ថែម លើបណ្តឹងសាទុក្ខ និងបញ្ហាពាក់ព័ន្ធ - ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី-, ឯកសារ F2/9, ថ្ងៃទី២១ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៥, ទំព័រ ៧ (“ផ្នែកសម្រេចសេចក្តី របស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល”), ទទួលយកឯកសារ F2/9.2។ សូមមើលផងដែរសាលដីកា, ថ្ងៃទី២៣ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៦ (“សាលដីកា”), កថាខណ្ឌ ៥៦។

¹² ប្រតិចារិកថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៦, ទំព័រ២២ ដល់២៣ (សេចក្តីព្រាងភាសាអង់គ្លេស)។

¹³ សារណាអនុលោមតាមវិធាន ៩២ និង សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ របស់ នួន ជា សុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួររបៀបទាក់ទងនឹងសាក្សី ចាត់ សារុត (2-TCW-959) ឯកសារ E438 ថ្ងៃទី ៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ (“សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តី”)។

¹⁴ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ហេតុការណ៍បះបោរដែលកើតឡើងនៅក្នុងភូមិភាគពាយ័ព្យក្នុងចន្លោះឆ្នាំ ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ ១៩៧៩ ហើយវាទាញទាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងការសួរដេញដោលសាក្សី ទាត់ ធៀន (2-TCW-829)¹⁵។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងថា ឯកសារទាំងនេះមិនអាចរកបាននៅមុនពេលបើកការ ជំនុំជម្រះឡើយ ហើយថាសំណើនេះត្រូវបានដាក់ទាន់ពេលវេលាដោយសារ ទាត់ ធៀន (2-TCW- 829) ត្រូវបានកំណត់កាលបរិច្ឆេទឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅប៉ុន្មានសប្តាហ៍ខាងមុខ¹⁶។ មេធាវីការពារក្តី កត់សម្គាល់ថា ខ្លួនអាចពិនិត្យមើលឯកសារតាមកាលបរិច្ឆេទដូចតទៅ៖ ថ្ងៃទី ០២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៥ សម្រាប់ប្រតិចារិក, ថ្ងៃទី ១៥ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ សម្រាប់កំណត់ត្រា និងថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ សម្រាប់កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយ។ អត្ថបទសារព័ត៌មានត្រូវបានចេញផ្សាយ នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦¹⁷។

៦. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានលើកឡើងថា នៅក្នុងប្រតិចារិកមានព័ត៌មានដែលជាភស្តុតាងដោះ បន្ទុកគន្លឹះ ដែលមានភាពពាក់ព័ន្ធខ្លាំង ហើយថាប្រតិចារិកនោះមានព័ត៌មានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ នៃកិច្ចសម្ភាសន៍របស់ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ជាមួយសាក្សីសំខាន់ចំនួនបួននាក់¹⁸។ មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងបន្ថែមថា បុគ្គលដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជា W2 នៅ ក្នុងប្រតិចារិកគឺ ទាត់ ធៀន (2-TCW-829) ហើយថាកិច្ចសម្ភាសន៍របស់គាត់ គួរត្រូវបានទទួល យកអនុលោមតាមការអនុវត្តរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងការទទួលយកចម្លើយពីមុនៗ របស់សាក្សីដែលនឹងត្រូវមកផ្តល់សក្ខីកម្ម¹⁹។ ចំពោះកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយ W1, W3 និង W4 មេធាវីការពារក្តីមានចេតនាប្រើប្រាស់ដើម្បីសួរដេញដោល ទាត់ ធៀន (2-TCW-829)²⁰ ។ ជាចុងក្រោយ មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា ប្រតិចារិកគួរត្រូវបានទទួលយកទាំងអស់

¹⁵ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១២។
¹⁶ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ៣២។
¹⁷ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ៣១។
¹⁸ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១៣។
¹⁹ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១៤។
²⁰ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ១៨។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ដោយសារតែប្រតិចារឹក “គាំទ្រ និងបំពេញបន្ថែមដល់ភស្តុតាងដែលមានស្រាប់ អំពីអត្ថិភាពនៃការបែកបាក់ដ៏សំខាន់នៅក្នុងបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជា និងការបះបោរដែលបង្កឡើង”²¹។

៧. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ក៏មានចេតនាផងដែរក្នុងការប្រើប្រាស់កំណត់ត្រា ដើម្បីសួរដេញដោលទាត់ ធឿន (2-TCW-829) ហើយបានលើកឡើងថា កំណត់ត្រាគួរត្រូវបានទទួលយក ដោយសារតែកំណត់ត្រាទាំងនេះជួយបំពេញបន្ថែមដល់ប្រតិចារឹក²²។ បន្ថែមពីលើការសង្ខេបនូវកិច្ចសម្ភាសន៍នៅក្នុងប្រតិចារឹកនោះ មេធាវីការពារក្តីអះអាងថាកំណត់ត្រា បានផ្តល់ព័ត៌មានបន្ថែម “ដែលបានទទួលពីប្រភពផ្សេងមក”²³។ ចំពោះអត្ថបទសារព័ត៌មានវិញ មេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងថា វាមានភាពពាក់ព័ន្ធដោយសារតែអត្ថបទនេះទាក់ទងទៅនឹងផែនការនៃការបែកបាក់ផ្ទៃក្នុង បះបោរប្រឆាំងបក្សកុម្មុយនីស្តកម្ពុជាក្នុងអំឡុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយអត្ថបទនេះមានការសម្ភាសន៍ជាមួយ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ផងដែរ²⁴។

៨. សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនជំទាស់ទៅនឹងការទទួលយកឯកសារដែលបានស្នើឡើងនោះទេ ដោយសន្មតជាមុនថា Robert LEMKIN (2-TCW-877) នឹងត្រូវស្នើសុំឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្ម ទោះបីជាសហព្រះរាជអាជ្ញាកត់សម្គាល់អំពីភាពពាក់ព័ន្ធខាងផ្លូវច្បាប់តិចតួចនៅក្នុងដំណើរការជំនុំជម្រះលើបញ្ហានៃការតស៊ូប្រឆាំងនឹងអាជ្ញាធរកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យក៏ដោយ²⁵។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនយល់ស្របទៅនឹងការលើកឡើងជាច្រើននៅក្នុងសំណើរបស់ នួន ជា ឡើយ និងអះអាងថា កត្តាមួយចំនួនកាត់បន្ថយនូវតម្លៃជាភស្តុតាងនៃប្រតិចារឹក រួមមាន៖ (ក) អត្តសញ្ញាណរបស់សាក្សីបីនាក់ក្នុងចំណោមសាក្សីទាំងបួននាក់ដែលបានផ្តល់បទសម្ភាសន៍នៅក្នុងប្រតិចារឹកទាំងនោះ មិនត្រូវបានគេស្គាល់ឡើយ (ខ) ព័ត៌មានបញ្ជាក់ពីអត្តសញ្ញាណដែលមានសម្រាប់សាក្សីទាំងនោះ គឺគួរឱ្យសង្ស័យ (គ) កាលៈទេសៈនៃកិច្ចសម្ភាសន៍ និងការបកប្រែកិច្ចសម្ភាសន៍ទាំងនោះ និង/ឬ ការធ្វើប្រតិចារឹកទៅជាភាសាអង់គ្លេសនៅតែមិនមានលក្ខណៈច្បាស់លាស់ (ឃ)ប្រតិចារឹកមិនត្រូវ គ្នាជាមួយនឹងដំណើរការសម្ភាសន៍ដែល Robert LEMKIN

²¹ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ២១។
²² សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ២៤។
²³ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ២៤។
²⁴ សំណើរបស់ នួន ជា, កថាខណ្ឌ ២៨ ដល់២៩។
²⁵ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ២។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

(2-TCW-877) បានរៀបរាប់នៅក្នុងកំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយរបស់គាត់នោះឡើយ និង (ង) ប្រតិចារិកហាក់ដូចជាមិនពេញលេញ និង/ឬ ត្រូវបានកោសលុប និង/ឬ ត្រូវបានកែដោយ Robert LEMKIN (2-TCW-877)²⁶។ សហព្រះរាជអាជ្ញាក៏បានអះអាងផងដែរថា ប្រតិចារិកទាំងនោះ ជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងភ័ស្តុតាងដែលទទួលបានពីការធ្វើទារុណកម្មដោយហេតុ Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានបង្ហាញចម្លើយសារភាពរបស់ រស់ ញឹម នៅមន្ទីរ ស-២១ ទៅដល់អ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍នីមួយៗ និងមានការយោងជាច្រើនទៅលើអ្វីដែលពួកគាត់បានអាននៅក្នុងចម្លើយសារភាពដែលបានលើកឡើងនោះ²⁷។

៩. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានអះអាងថា កំណត់ត្រាក៏ស្ថិតនៅក្រោមក្តីបារម្ភដូចគ្នានឹងអ្វីដែលបានលើកឡើងទាក់ទងនឹងប្រតិចារិកផងដែរដោយហេតុថាកំណត់ត្រាទាំងនោះទទួលបានពីការធ្វើទារុណកម្មពីព្រោះកំណត់ត្រាទាំងនោះដកស្រង់ផ្នែកនៃចម្លើយសារភាពរបស់ រន វ៉ែត នៅមន្ទីរ ស-២១²⁸។ លើសពីនេះទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញាបានអះអាងថា កំណត់ត្រានោះមិនមែនជាសេចក្តីសង្ខេបអង្គហេតុនៃប្រតិចារិកឡើយ ប៉ុន្តែជាសេចក្តីផ្តេងការណ៍គាំទ្រដែលសរសេរដោយ Robert LEMKIN (2-TCW-877)²⁹។ ចំណែកឯអត្ថបទសារព័ត៌មានវិញ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនជំទាស់ទៅនឹងការទទួលយកអត្ថបទនេះទេ ប៉ុន្តែអះអាងថា មតិយោបល់របស់ Robert LEMKIN (2-TCW-877) នៅក្នុងអត្ថបទនោះមិនគួរមានទម្ងន់ជាភ័ស្តុតាងនោះទេ ដោយសារថាគាត់មិនមែនជាអ្នកជំនាញឡើយ³⁰។ ចុងក្រោយ សហព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើការស្នើសុំអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងដោយសុំឱ្យទទួលយកពី Robert LEMKIN (2-TCW-877) នូវ “ខ្សែវីដេអូបន្ថែមទៀត និង/ឬ ប្រតិចារិកនានានៃកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយនឹង នួន ជា, ខៀវ សំផន និងសាក្សីទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានយោងនៅក្នុងប្រតិចារិក ឬ កំណត់ត្រាទាំងនោះ”³¹។

²⁶ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៤។
²⁷ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៤(i)។
²⁸ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៥-៦,៩។
²⁹ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ៥។
³⁰ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ១២-១៤។
³¹ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា កថាខណ្ឌ ១៥។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

១០. ទោះបីជាសហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មិនប្រកាន់ជំហរណាមួយចំពោះការទទួលយកឯកសារទាំងនេះក៏ដោយ ក៏សហមេធាវីនាំមុខអះអាងថា មានភាពមិនច្បាស់លាស់ចំពោះលក្ខណៈពេញលេញនៃប្រតិចារឹកទាំងនោះ និងកាលៈទេសៈនៃការបង្កើតប្រតិចារឹកទាំងនោះ ជាពិសេសទាក់ទងទៅនឹងការបកប្រែប្រតិចារឹក និងការធ្វើប្រតិចារឹក³²។ លើសពីនេះទៀត សហមេធាវីនាំមុខមានការព្រួយបារម្ភចំពោះការយកចម្លើយសារភាពរបស់ រស់ ញឹម នៅមន្ទីរ ស-២១ មកប្រើប្រាស់នៅក្នុងប្រតិចារឹក, កំណត់ត្រា និងអត្ថបទសារពត៌មាន ដោយអះអាងថា “មានហានិភ័យដែលថា មេធាវីការពារក្តីកំពុងជ្រើសរើសយកវិធីសាស្ត្រមួយផ្សេងទៀតក្នុងការនាំយកភ័ស្តុតាងដែលទទួលបានមកពីការធ្វើទារុណកម្មមកប្រើប្រាស់នៅក្នុងបន្ទប់សវនាការ”³³។ ចុងក្រោយ សហមេធាវីនាំមុខ កត់សម្គាល់ថា ប្រភពមួយចំនួនដែលត្រូវបានដកស្រង់នៅក្នុងអត្ថបទនោះមិនអាចយកមកផ្ទៀងផ្ទាត់បានដោយងាយស្រួលទេ³⁴។

១១. នៅក្នុងសារណាឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា មេធាវីការពារក្តីអះអាងថា Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់ W2 ថាជា ទាត់ ជឿន (2-TCW-829) ហើយថា W1 និង W3 “គឺទំនងជា” អ៊ិន ជឿន (2-TCW-961) និង ចាន់ សារុត (2-TCW-959)³⁵។ នៅក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងក្តីបារម្ភអំពីភាពគួរឱ្យជឿជាក់បានដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាបានលើកឡើងនោះ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានអះអាងថា វិធីសាស្ត្ររបស់ Robert LEMKIN (2-TCW-877) គឺស្រដៀងគ្នាទៅនឹងវិធីសាស្ត្ររបស់អ្នកជំនាញ Alexander HINTON (2-TCE-88)³⁶។ ទាក់ទងទៅនឹងការអះអាងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលថា ភ័ស្តុតាងដែលផ្តល់ជូនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើទារុណកម្មនោះ មេធាវីការពារក្តីអះអាងថា វាជាការសមហេតុផលដែល Robert LEMKIN (2-TCW-877) បង្ហាញចម្លើយសារភាពរបស់ រស់ ញឹម ទៅដល់អ្នកផ្តល់បទសម្ភាសន៍របស់គាត់នោះ ហើយថាសហព្រះរាជអាជ្ញាមិនដែលជំទាស់ទៅនឹងការទទួលយកភ័ស្តុតាងផ្សេងៗទៀតដែលបានបញ្ចូលនូវ

³² សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខ កថាខណ្ឌ ៨។
³³ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខ កថាខណ្ឌ ៩-១៣។
³⁴ សារណាឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខ កថាខណ្ឌ ១៤។
³⁵ សារណាឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ៥។
³⁶ សារណាឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ៦-៨, ១២។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ខ្លឹមសារនៃចម្លើយសារភាពនោះឡើយ³⁷។ ចុងក្រោយ មេធាវីការពារក្តីមិនជំទាស់ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាដែលបានដាក់អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងឡើយ³⁸។

២.២ សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តីអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង

១២. មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះបង្គាប់ឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ចាត់វិធានការស៊ើបសួររបន្ថែមទៀត ទាក់ទងទៅនឹង ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ហើយបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងថា សក្ខីកម្មរបស់គាត់ “មានសារៈសំខាន់បំផុត” សម្រាប់ជាសំអាងរបស់មេធាវីការពារក្តី³⁹។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា កត់សម្គាល់ការព្យាយាមមិនបានជោគជ័យរបស់អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ក្នុងការស្វែងរក ចាន់ សារុត (2-TCW-959) និងស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបង្គាប់ឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ “ចាត់វិធានការបន្ថែមពីលើវិធានការដែលបានអនុវត្តរួចហើយដើម្បីស្វែងរកសាក្សីរូបនេះ”⁴⁰។ មេធាវីការពារក្តីអះអាងថា បុគ្គលដែលអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញកំណត់អត្តសញ្ញាណថាឈ្មោះ ចាន់ សារុត មានចំណុចដូចគ្នាគ្រប់គ្រាន់ជាមួយនឹង ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ដើម្បីផ្តល់យុត្តិកម្មក្នុងការជួបគាត់ដោយផ្ទាល់ និងពិនិត្យ “ថាតើ ព័ត៌មានរបស់គាត់ត្រូវគ្នាជាមួយនឹងប្រតិចារិករបស់ ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ដែល Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានផ្តល់ឱ្យដែរ ឬ ទេ”⁴¹។ ជាពិសេស មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្នើសុំឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ចាត់វិធានការនានា ដូចខាងក្រោមនេះ៖ (១) សហការជាមួយ ក.ស.ច.ស ដើម្បីផ្ញើតម្កាត់មើលថាតើ ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ត្រូវបានកំណត់ អត្តសញ្ញាណដោយអ្នកស៊ើបអង្កេតរបស់តុលាការហើយ ឬ យ៉ាងណា (២) ស្នើសុំឱ្យ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ផ្តល់ជូនមកអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញនូវហ្វីលរូបថតមុខរបស់ ចាន់ សារុត (2-TCW-959) និង

³⁷ សារណាឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ១១។

³⁸ សារណាឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ១៥។

³⁹ សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តី, កថាខណ្ឌ ២-៤, ៩-១៤។

⁴⁰ សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តី, កថាខណ្ឌ ៦-៧, ៩។

⁴¹ សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តី, កថាខណ្ឌ ១៣។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

(៣) បង្គាប់ឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ទៅជួបជាមួយ ចាន់ សាមុត ដោយផ្ទាល់ និងសួរសំណួរគាត់បន្ថែមទៀត ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានលម្អិតបន្ថែមដែលមាននៅក្នុងប្រតិចារិក⁴²។

៣. ច្បាប់ជាធរមាន

១៣. អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅគ្រប់ដំណាក់កាលទាំងអស់នៃការជំនុំជម្រះអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង អាចទទួលយកភ័ស្តុតាងទាំងឡាយណាដែលអង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថាមានប្រយោជន៍សម្រាប់ការបញ្ជាក់ការពិត ក្នុងករណីដែលភ័ស្តុតាងនោះបំពេញទៅតាមបទដ្ឋានបឋម នៃភាពពាក់ព័ន្ធ ភាពអាចជឿជាក់បាន និងយថាភាព ដែលតម្រូវដោយវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អង្គជំនុំជម្រះនឹងសម្រេចលើសំណើសុំឱ្យទទួលយកភ័ស្តុតាងថ្មី ស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៨៧(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ វិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ក៏តម្រូវផងដែរថា ភាគីដែលស្នើសុំឱ្យទទួលយកភ័ស្តុតាងថ្មី ត្រូវបញ្ជាក់មូលហេតុនៃការស្នើសុំនេះឱ្យបានច្បាស់លាស់។ ភាគីស្នើសុំត្រូវធ្វើឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងជឿជាក់ថា ភ័ស្តុតាងដែលខ្លួនបានស្នើសុំដាក់នោះ មិនអាចរកបាននៅមុនពេលចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះ ឬ មិនអាចត្រូវបានរកឃើញ ទោះបីជាបានខិតខំព្យាយាមយ៉ាងសមស្របហើយក៏ដោយ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយនៅក្នុងករណីមួយចំនួន អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលយកភ័ស្តុតាងនានាដែលពុំបានបំពេញតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនេះ រួមមាន ក្នុងករណីដែលភ័ស្តុតាងពាក់ព័ន្ធយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹងសម្ភារៈដែលមានរួចហើយនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង និងក្នុងករណីដែលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌តម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃប្រភពទាំងនេះរួមគ្នា និងករណីដែលឯកសារដែលបានស្នើសុំដាក់នេះ ជាភ័ស្តុតាងដោះបន្ទុក និងតម្រូវឱ្យមានការវាយតម្លៃដើម្បីជៀសវាងកំហុសក្នុងការស្វែងរកយុត្តិធម៌⁴³។

១៤. អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គជំនុំជម្រះមានឆន្ទានុសិទ្ធិក្នុងការផ្តួចផ្តើមឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរថ្មី ដែលមានដូចជា ការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី ឬ ដឹកនាំការចែករំលែក នៅពេលដែលអង្គជំនុំ

⁴² សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តី, កថាខណ្ឌ ១១-១៤។
⁴³ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ២៩ ទាក់ទងនឹងសក្ខីកម្មរបស់អ្នកជំនាញ 2-TCE-95 ឯកសារ E367/8 ថ្ងៃទី ០៥ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៦ កថាខណ្ឌ ១១។ សូមមើលផងដែរ ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ជនជាប់ចោទ នួន ជា និង ខៀវ សំផន (E236/4/1, E265, E271, E276, E276/1) ឯកសារ E276/2 ថ្ងៃទី ១០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ កថាខណ្ឌ ២។ សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ជម្រះយល់ឃើញថាចាំបាច់⁴⁴។ ភាពចាំបាច់នេះត្រូវតែសំអាងលើប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌។ ដូចគ្នា នេះដែរ គន្ថានុសិទ្ធិរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ត្រូវបានយល់ដឹងថានៅក្នុងបរិបទនៃក្របខណ្ឌ គតិយុត្តរបស់ អ.វ.ត.ក ដែលធានានូវសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទក្នុងការទទួលបានការជំនុំជម្រះ ប្រកបដោយយុត្តិធម៌ និងឱ្យបានឆាប់រហ័ស ហើយប្រធានអង្គជំនុំជម្រះមានគន្ថានុសិទ្ធិក្នុងការ បដិសេធនូវរាល់នីតិវិធីដែលនាំឱ្យមានការពន្យារពេលដល់ការជំនុំជម្រះ⁴⁵។

១៥. មាត្រា ១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម និងទណ្ឌកម្ម ឬអំពើឃោរឃៅ អមនុស្សធម៌ ឬ បន្ទាបបន្ថោកដទៃទៀត (“អនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្ម”) តម្រូវឱ្យដកចេញនូវចម្លើយ ដែលទទួលបានតាមរយៈការធ្វើទារុណកម្ម លើកលែងតែប្រើប្រាស់ប្រឆាំងនឹងបុគ្គលដែលត្រូវបាន ចោទប្រកាន់ពីបទធ្វើទារុណកម្ម ដើម្បីធ្វើជាភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ចម្លើយនេះពិតជាបានធ្វើឡើង ប៉ុណ្ណោះ (“វិធានបដិសេធភ័ស្តុតាង”)⁴⁶។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានសម្រេចថា អនុលោម តាមករណីលើកលែងដែលមានចែងនោះ “ព័ត៌មានដែលបានទទួលពីការធ្វើទារុណកម្ម គឺមិនអាច ទទួលយកបានជាភស្តុតាងឡើយ បើទោះបីជាព័ត៌មាននោះមានភាពពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវត្ថុនៃកិច្ច ដំណើរការនីតិវិធី និងអាចមានតម្លៃជាភស្តុតាងខ្លះក៏ដោយ”⁴⁷។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបាន

⁴⁴ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា ស្នើសុំឱ្យទទួលយកភស្តុតាងថ្មី, ឱ្យចាប់ផ្តើមការស៊ើបអង្កេត និងឱ្យកោះហៅលោក Rob LEMKIN ឯកសារ E294/1 ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សេចក្តីសម្រេចថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣”) កថា ខណ្ឌ ១១។ សូមមើលផងដែរ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្មជា មាត្រា ៣៣៩។

⁴⁵ សេចក្តីសម្រេចថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣ កថាខណ្ឌ ១១។ សូមមើល ផងដែរ ច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតអង្គជំនុំជម្រះ វិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“ច្បាប់ អ.វ.ត.ក”) មាត្រា ៣៣៥។ វិធាន ៨៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

⁴⁶ មាត្រា ១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងការធ្វើទារុណកម្មចែងថា៖ “រដ្ឋភាគីនីមួយៗត្រូវធានាថា ចម្លើយណាមួយដែលបង្ហាញថា បានធ្វើឡើងដោយសារការធ្វើទារុណកម្ម ពុំត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យយកមកប្រើប្រាស់ជាភស្តុតាងនៅក្នុងរាល់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ណាមួយឡើយ លើកលែងតែប្រើប្រាស់ប្រឆាំងនឹងបុគ្គលដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់ពីបទធ្វើទារុណកម្ម ដើម្បីធ្វើជាភស្តុតាង បញ្ជាក់ថា ចម្លើយនេះពិតជាបានធ្វើឡើងប៉ុណ្ណោះ”។

⁴⁷ សេចក្តីសម្រេចលើសេចក្តីជំទាស់ទៅនឹងបញ្ជីឯកសារសំអាងហេតុពេញលេញ ឯកសារ F26/12 ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥ (“សេចក្តីសម្រេចរបស់ អ.ជ.ត.ក លើសេចក្តីជំទាស់”) កថាខណ្ឌ ៤៧។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

សម្រេចថា វិធានបដិសេធភ័ស្តុតាងអនុវត្តបានចំពោះគ្រប់ភាគីទាំងអស់ និងចំពោះភ័ស្តុតាងដែល
អះអាងថាជាភ័ស្តុតាងដោះបន្ទុកផងដែរ⁴⁸។

៤. សំណងហេតុ

១៦. ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការវិភាគ អង្គជំនុំជម្រះនឹងសម្រេចលើសំណើសុំទាំងនេះជាបួនផ្នែក៖ (១)
សំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកប្រតិចារិក និង កំណត់ត្រា (២) សំណើ
របស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកអត្ថបទសារព័ត៌មាន (៣) សំណើសុំរបស់មេធាវី
ការពារក្តីអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និង (៤) សំណើសុំរបស់ ក.ស.ព អនុលោម
តាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

៤.១ ភាពអាចទទួលយកបាននៃប្រតិចារិក និង កំណត់ត្រា

១៧. សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលថា សំណើសុំនេះបានដាក់នៅមុនការគ្រោងស្តាប់សក្ខី-
កម្មរបស់ ទាត់ ធឿន (2-TCW-829) ពុំអាចស្តារភាពយឺតយ៉ាវដែលកើតចេញពីករណីដែលថា
ភាគីអាចរកឯកសារទាំងពីរនេះបានតាំងពីថ្ងៃទី ១១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ មកម្ល៉េះ ពេលគឺរយៈ
ពេលជាងមួយឆ្នាំនៅមុនពេលការដាក់សំណើសុំរបស់ នួន ជា⁴⁹។ ការអះអាងរបស់មេធាវីការពារ
ក្តីដែល “បានសន្មតថា” អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងស្នើសុំឱ្យធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានលើបញ្ហាថាតើ
សម្ភារៈទាំងនេះគួរទទួលយក ឬ យ៉ាងណានោះ⁵⁰ ពុំអាចជួយសម្រាលបន្ទុកនៃកាតព្វកិច្ចរបស់

⁴⁸ សេចក្តីសម្រេចលើភ័ស្តុតាងដែលបានមកដោយការធ្វើទារុណកម្ម ឯកសារ E350/8 ថ្ងៃទី ០៥ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៦ (“សេចក្តី
សម្រេចលើភ័ស្តុតាងដែលបានមកដោយការធ្វើទារុណកម្ម”) កថាខណ្ឌ ៤៧។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក៏ហាក់ដូចជាធ្វើសេចក្តី
សន្និដ្ឋានដូចគ្នានេះផងដែរ៖ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចរបស់ អ.ជ.ត.ក លើសេចក្តីជំទាស់ កថាខណ្ឌ ៤០ (“ការអះអាងរបស់ភា
គីដែលថា ការហាមឃាត់នេះ បានកម្រិតយ៉ាងខ្លាំង និងជាគោលការណ៍ពុំបានពង្រីកឱ្យហួសពីព័ត៌មានដែលមានប្រយោជន៍
សម្រាប់ភាគីការពារក្តីនោះ ពុំអាចលើកយកមកការពារបាន ដោយគ្រាន់តែផ្អែកទៅលើភាសានៃបទប្បញ្ញត្តិនេះតែឯងប៉ុណ្ណោះ
បានឡើយ ដូច្នេះ ត្រូវតែយកមកពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយនឹងកម្មវត្ថុ និងគោលបំណងនៃវិធានបដិសេធភ័ស្តុតាង”)។ សូមមើល
ផងដែរ កថាខណ្ឌ ៤០-៤៧។

⁴⁹ សូមមើល ចម្លើយតបទៅនឹងអនុស្សាវរណៈនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងចុះថ្ងៃទី៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ ឯកសារ (E375/2)
E375/2/1 ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦។

⁵⁰ សំណើសុំរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ៣២។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក
ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធនឹងអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨
ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

មេធាវីការពារក្តី “ក្នុងការព្យាយាមតាមមធ្យោបាយសមស្របក្នុងការស្វែងរកឯកសារផ្សេងៗ និង ស្នើសុំមកអង្គជំនុំជម្រះឱ្យបានទាន់ពេលវេលាដើម្បីទទួលយកជាភស្តុតាងឱ្យបានឆាប់តាមដែលអាច ធ្វើទៅបានបន្ទាប់ពីភាគីបានដឹងអំពីអត្ថិភាពនៃឯកសារទាំងនោះ”⁵¹ឡើយ។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះ យល់ឃើញថា មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ខកខានមិនបានអនុវត្តដោយការយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបាន ខ្ជាប់ខ្ជួន ហើយសំណើសុំឱ្យទទួលយកប្រតិចារិក និងកំណត់ត្រា ត្រូវបានដាក់យឺតយ៉ាវ។ នៅពេល នេះ អង្គជំនុំជម្រះនឹងពិចារណាថាតើគួរទទួលយកឯកសារទាំងនេះដែរ ឬ យ៉ាងណា ដើម្បីជា ប្រយោជន៍នៃយុត្តិធម៌។

១៨. ជាបឋម អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្នើសុំឱ្យទទួលយក ប្រតិចារិក និងកំណត់ត្រា ក្នុងគោលបំណងចំបងគឺដើម្បីប្រើប្រាស់តទល់ជាមួយនឹងភស្តុតាងរបស់ ទាត់ ធឿន (2-TCW-829) ដែលផ្តល់ក្នុងតុលាការ។ ដោយហេតុថា ទាត់ ធឿន (2-TCW-829) បានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៦⁵² អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា មូលដ្ឋាន នៃការទទួលយកមួយនេះពុំអាចយកមកអនុវត្តបានទៀតឡើយ។

១៩. ចំពោះលក្ខខណ្ឌ បឋមនៃភាពអាចទុកចិត្តបាន អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា នៅក្នុងកំណត់ ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយរបស់ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ពន្យល់ថា សាក្សីទាំងឡាយ ត្រូវបានសម្ភាសជាច្រើនដង តែចំណុចនេះមិនស៊ីសង្វាក់ជាមួយនឹងប្រតិចារិកនោះទេ⁵³។ ចម្លើយ

⁵¹ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាអន្តរជាតិសុំឱ្យទទួលយកកំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយអនុលោមតាមវិធាន៨៧ (៣) និង៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ឯកសារ E319/47/3 ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៦ កថាខណ្ឌ ១៨-១៩ (“សេចក្តីសម្រេច លើកំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយ”)។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកចម្លើយសាក្សីចំនួនប្រាំមួយ និង ឧបសម្ព័ន្ធមួយពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿង ០០២/០២ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) ឯកសារ E319/30/1 ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៥ កថាខណ្ឌ ៣។ សេចក្តីសម្រេចលើការដាក់បង្ហាញឯកសារ កថាខណ្ឌ ២៩។ អនុស្សារណៈនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចំណងជើងថា “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) ពាក់ព័ន្ធនឹងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី D22/2500 ដោយភ្ជាប់ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធ ក សម្ងាត់ ឯកសារ E344/1 ចុះថ្ងៃទី៣១ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១៥ កថាខណ្ឌ ៤។

⁵² សូមមើល អ៊ីមែលដែលអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងធ្វើជូនភាគីចុះថ្ងៃទី២៦ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦។

⁵³ កំណត់ហេតុស្តាប់ចម្លើយសាក្សី Robert T.F. LEMKIN - ឯកសារ E3/9620 ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៥, ឆ១៨ និង ឆ២០ ។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ដែលត្រូវបានធ្វើប្រតិចារិកនោះ ហាក់ដូចជាមានការកោសលុបផងដែរ⁵⁴។ ទោះបីជាប្រតិចារិកទាំងនេះមានជាភាសាអង់គ្លេសក៏ដោយ ក៏នៅក្នុងកំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយបានលើកឡើងថា ថេត សម្បត្តិ (2-TCW-885) សួរសំណួរជាភាសាខ្មែរ ហើយបកប្រែចម្លើយឱ្យ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ស្តាប់ ហើយដែលអាចក្រោយមកគាត់អាចនឹងសួរសំណួរបន្ថែមទៀតតាមរយៈ ថេត សម្បត្តិ (2-TCW-885)⁵⁵។ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ខ្លួនមិនមានព័ត៌មានអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬ ភាពពេញលេញនៃការបកប្រែ ឬ នៃសម្ភារៈដើមដែលបានប្រើប្រាស់ក្នុងការបង្កើតប្រតិចារិកជាភាសាអង់គ្លេសនោះទេ។ អង្គជំនុំជម្រះក៏ពុំមានព័ត៌មានអំពីរយៈពេលនៃកិច្ចសម្ភាសន៍នីមួយៗ និងរបៀបជ្រើសរើស និង/ឬ ការកែសម្រួលចំណុចដកស្រង់ចេញពីការសម្ភាសន៍ដែលបង្កើតបានជាប្រតិចារិកផងដែរ។ លើសពីនេះ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា Robert LEMKIN (2-TCW-877) មិនព្រមផ្តល់ខ្សែអាត់វីដេអូដីឌីថលដើមមកឱ្យ អ.វ.ត.ក នោះឡើយ⁵⁶។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា កំណត់ត្រាគឺស្ថិតក្រោមការព្រួយបារម្ភនៃភាពអាចជឿទុកចិត្តបានដូចគ្នានឹងប្រតិចារិកដែរ ដោយសារកំណត់ហេតុទាំងនេះរួមមានការវាយតម្លៃដែលត្រូវបានកែសម្រួលដោយ Robert LEMKIN (2-TCW-877) លើព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុងប្រតិចារិក។

២០. លើសពីនេះ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា អត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានសម្ភាសន៍ចំនួនបីនាក់ក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលត្រូវបានសម្ភាសទាំងបួននាក់នោះ ពុំមានភាពប្រាកដប្រជាទេ ពោលគឺ W1, W3 និង W4។ ផ្ទុយពីការសន្និដ្ឋានរបស់មេធាវីការពារក្តីដែលថា អត្តសញ្ញាណរបស់ W1 និង W3 ត្រូវបាន “បញ្ជាក់ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល”⁵⁷ អត្តសញ្ញាណរបស់ W3 ឃើញមានតែ “ភាពទំនងយ៉ាងខ្លាំង” ដែលថា សាក្សីទាំងពីរនេះត្រូវបានបញ្ចូលឈ្មោះនៅក្នុងសៀវភៅដែលមានចំណងជើងថា នៅពីក្រោយវាលពិឃាត និងស្ថិតនៅក្នុងចំណោមសាក្សីដែលមេធាវីការពារក្តី

⁵⁴ សូមមើល ឧ. ឯកសារ F2/4/3/3/6.2, ERN 01151695, ERN 01151739, 01151750-01151751, 01151785 ។
⁵⁵ ឯកសារ E3/9620 ឆ១៧។
⁵⁶ ចម្លើយតបរបស់ Rob Lemkin ទៅកាន់សំណួររបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ឯកសារ E29/489/1 ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ (“E29/489/1”) កថាខណ្ឌ ២។
⁵⁷ ការឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ៥។
 សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

នួន ជា ស្មើសុំនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១⁵⁸។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ផ្ទុយពីការសន្និដ្ឋានរបស់មេធាវី ការពារក្តីដែលថា W1 “ទំនងជា” អ៊ិន ធើន (2-TCW-961)⁵⁹ Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានបញ្ជាក់ជូនអង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ នៅក្នុងអីមែលនាពេលថ្មីៗនេះថា៖ “ខ្ញុំ អាចនិយាយជាមួយនឹងភាពប្រុងប្រយ័ត្នថា W1 នៅក្នុងកំណត់ត្រាពីមុនរបស់ខ្ញុំថា គឺជាបុគ្គល [sic] ដែលគេបានដាក់ឈ្មោះថា អ៊ិន ធើន នៅក្នុងទំព័រ ១០៤ [នៅពីក្រោយវាលពិឃាត] នោះ មិន មែនជាឈ្មោះពិតរបស់គាត់ឡើយ ហើយខ្ញុំក៏មិនមានសិទ្ធិក្នុងការបញ្ចេញឈ្មោះពិតរបស់គាត់ ដែរ”⁶⁰។ ស្រដៀងគ្នានេះដែរ Robert LEMKIN (2-TCW-877) មិនព្រមបង្ហាញអត្តសញ្ញាណ W4 ដោយមូលហេតុនៃការរក្សាការសម្ងាត់ ហើយមេធាវីការពារក្តីពុំបានលើកសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា តើ W4 អាចជាបុគ្គលណាមួយឡើយ⁶¹។ ចំពោះ W3 អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា ទោះបីជា Robert LEMKIN (2-TCW-877) មិនបានបដិសេធថា បុគ្គលនេះជា ចាន់ សារុត (2-TCW-959)ក៏ដោយ ក៏គាត់មិនបានបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណឱ្យបានច្បាស់លាស់ ហើយក៏មិនបានផ្តល់ព័ត៌មាន ទំនាក់ទំនងដែលមានប្រយោជន៍នោះឡើយនៅពេលដែល អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ បាន ស្នើសុំព័ត៌មានលម្អិតសម្រាប់ទាក់ទង W3⁶²។ ជាលទ្ធផល អង្គជំនុំជម្រះមិនអាចបង្ហាញឱ្យ បានជាក់លាក់នូវអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានសម្ភាស ហើយដែលត្រូវបានកំណត់ អត្តសញ្ញាណថាជា W1, W3 និង W4 នៅក្នុងប្រតិចារិក និងកំណត់ត្រា នោះឡើយ។ ដោយសារ តែមិនមានព័ត៌មានស្តីអំពីអត្តសញ្ញាណរបស់បុគ្គលដែលត្រូវបានសម្ភាស រួមជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌ នៃភាពអាចជឿទុកចិត្តបាន ដូចបានកត់សម្គាល់ខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា W1, W3 និង W4 ពីក្នុងប្រតិចារិកខ្លះភាពអាចជឿទុកចិត្តបាន របស់ដែលជាលក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការទទួល

⁵⁸ សេចក្តីសម្រេចបណ្តោះអាសន្នលើកទីបីស្តីពីកិច្ចស៊ើបសួររបស់លោក ឯកសារ F2/4/3/3/5 ចុះថ្ងៃទី២០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៥ ទំព័រ ៤ (“សេចក្តីសម្រេចបណ្តោះអាសន្នលើកទីបីនៃ អ.ជ.ត.ក”)។ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា នៅក្នុងអីមែលរបស់គាត់ឆ្លើយតប ទៅនឹងអង្គជំនុំជម្រះ Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានលើកឡើងថា ទាំង អ៊ិន ធើន និង ជាល ធើន ត្រូវបានដាក់ឈ្មោះ មិនត្រឹមត្រូវនៅក្នុងទំព័រ ១០៤ និង ១០៦ នៃសៀវភៅចំណងជើងថា នៅក្រោយវាលពិឃាត។ សូមមើល ឯកសារ E29/489/1។ សូមមើលផងដែរ ប្រ. ថ្ងៃទី១៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៦ ទំព័រ ៤៣-៤៦ (សេចក្តីព្រាងភាសាអង់គ្លេស)។

⁵⁹ ការឆ្លើយតបរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ៥។

⁶⁰ E29/489/1

⁶¹ សូមមើល សំណើសុំរបស់ នួន ជា កថាខណ្ឌ ២៣។

⁶² សូមមើល របាយការណ៍របស់ WESU ពាក់ព័ន្ធនឹងសាក្សី ចាន់ សារុត (F2/4/3/3/6.2) ឯកសារ E29/490 ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ (“E29/490”)។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

យកប្រតិចារិកទាំងនេះ អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ដោយសារវាជាប្រភព បន្ទាប់បន្សំ កំណត់ត្រាមានវិការៈនៃភាពអាចជឿទុកចិត្តបានដូចគ្នា។

២១. ចំពោះកិច្ចសម្ភាសន៍ជាមួយនឹង W2 ពីក្នុងប្រតិចារិក អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា វាគឺជា កិច្ចសម្ភាសន៍តែមួយគត់ដែលត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលទទួលយកដោយផ្អែកលើមូល- ដ្ឋានថា វាជា “ប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍របស់ ទាត់ ធឿន”⁶³។ Robert LEMKIN (2-TCW- 877) បានសង្កេតឃើញថា W2 បានមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល។ ទោះបីជា ទាត់ ធឿន (2-TCW-829) បានចូលខ្លួនជាសាក្សីដែលស្នើដោយមេធាវីការពារក្តីនៅ ចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥ ក៏ដោយ⁶⁴ ក៏អង្គជំនុំ- ជម្រះតុលាការកំពូលបានទទួលប្រតិចារិកទាំងនេះក្រោយពេលដែល ទាត់ ធឿន (2-TCW-829) បានមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅថ្ងៃទី ០៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៥ តែប៉ុណ្ណោះ ហេតុដូច្នោះហើយ សាក្សីរូប នេះមិនដែលត្រូវបានស្នើសុំឱ្យបញ្ជាក់ថាតើគាត់គឺជា W2 មែន ឬ មិនមែននោះឡើយ⁶⁵។ ទោះបីជា យ៉ាងនេះក្តី អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកត់សម្គាល់ឃើញថា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានទទួល យកជាឯកសារភ័ស្តុតាងនូវផ្នែកខ្លះនៃប្រតិចារិកទាំងនេះនៅត្រង់ផ្នែកដែល W2 ត្រូវបានសម្ភាស ហើយថាជា “ប្រតិចារិកនៃកិច្ចសម្ភាសន៍របស់ ទាត់ ធឿន”⁶⁶។ ករណីនេះគឺជាការចង្អុលបង្ហាញ អំពីភាពអាចជឿទុកចិត្តបាន របស់ពាក់ព័ន្ធនឹងអត្តសញ្ញាណបុគ្គលសាក្សីរូបនេះ។ អង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងសន្និដ្ឋានដូចគ្នា ហើយទទួលយកជាឯកសារភ័ស្តុតាងនូវផ្នែកនេះដែលត្រូវបានដកស្រង់ ចេញពីក្នុងប្រតិចារិក ដោយកំណត់លេខសម្គាល់ឯកសារ E3/10665។ ចំពោះបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធ នឹងការតវ៉ាលើអត្តសញ្ញាណរបស់ W2, ការព្រួយបារម្ភអំពីឯកសារ E3/10665 ថាជាផ្នែកដែល ត្រូវបានកែសម្រួល និង/ឬ ជ្រើសរើសចេញពីក្នុងកិច្ចសម្ភាសន៍ជាច្រើនម៉ោង និងភាពមិនជាក់

⁶³ សេចក្តីសម្រេចនៃ អ.ជ.ត.ក ទំព័រ ៧។ សូមមើលផងដែរ សាលដីកា កថាខណ្ឌ ៥៦។

⁶⁴ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចបណ្តោះអាសន្នលើកទីបីនៃ អ.ជ.ត.ក លេខយោងជើងទំព័រ ១៥។ ឯកសារ F1/3.1 (ប្រ. ថ្ងៃទី៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០១៥)។

⁶⁵ សូមមើល សាលដីកា កថាខណ្ឌ ៥៦។

⁶⁶ សេចក្តីសម្រេចនៃ អ.ជ.ត.ក ទំព័រ ៧។ សូមមើលផងដែរ សាលដីកា កថាខណ្ឌ ៥៦។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធនឹងអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

លាក់លើការបកប្រែ និង/ឬ ការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រក្នុងការធ្វើប្រតិចារឹក⁶⁷ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនឹងពិចារណានៅពេលវាយតម្លៃភ័ស្តុតាងទៅលើឯកសារទាំងនេះ។

២២. អង្គជំនុំជម្រះសូមរំលឹកដល់ភាគីថា ភ័ស្តុតាងដែលត្រូវបានទទួលយកមកដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងសំណុំរឿងមិនអាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ដើម្បីជៀសវាងការហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារនៃចម្លើយសារភាពដែលបានទទួលពីការធ្វើទារុណកម្ម ដើម្បីយកមកបង្ហាញការពិតនោះឡើយ⁶⁸។ ក្រោយពីទទួលយកឯកសារ E3/10665 រួចមក អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ឯកសារនេះរួមមានចំណុចដកស្រង់ចេញពីចម្លើយសារភាពរបស់ រស់ ញឹម ឬ អ្នកទោសផ្សេងទៀតនៅមន្ទីរ ស-២១ ដែលបានទទួលពីការធ្វើទារុណកម្ម។ ដោយសារវាជាចម្លើយសារភាពពីមន្ទីរ ស-២១ វាមានហានិភ័យជាក់ស្តែងដែលថា ចម្លើយសារភាពរបស់ រស់ ញឹម បានទទួលក្រោមការធ្វើទារុណកម្ម។ ហេតុដូច្នោះ ចម្លើយតបរបស់ W2 ទៅនឹងសំណួរនានាដែលយល់មូលដ្ឋាននៃចម្លើយសារភាពរបស់ រស់ ញឹម គឺជាភ័ស្តុតាងទទួលបានពីការធ្វើទារុណកម្ម។ នៅក្នុងបរិបទនេះ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ការយោងទៅលើភ័ស្តុតាងរបស់ រស់ ញឹម គឺជាការព្យាយាមជៀសវាងការហាមឃាត់ការប្រើប្រាស់ភ័ស្តុតាងដែលទទួលបានពីការធ្វើទារុណកម្មដើម្បីបង្ហាញការពិតនៃចម្លើយសារភាព⁶⁹។ ដូច្នោះ ភាគីដែលបានស្នើសុំប្រើប្រាស់ភ័ស្តុតាងដែលទទួលបានពីការធ្វើទារុណកម្មមានបន្ទុកតវ៉ាលើការសន្មតជាមុនថា ចម្លើយរបស់ រស់ ញឹម គឺបានទទួលពីការធ្វើទារុណកម្ម ឬ ត្រូវបង្ហាញថា ចម្លើយនេះស្ថិតនៅក្នុងករណីលើកលែងក្រោមមាត្រា ១៥ នៃអនុសញ្ញាប្រឆាំងនឹងទារុណកម្ម⁷⁰។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ពុំបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានលើបញ្ហានេះឡើយ⁷¹។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ផ្នែកណាមួយនៃឯកសារ E3/10665 ដែលយោងលើ

⁶⁷ សូមមើល ឧ. ឯកសារ E3/10665, ERN 01156815 ត្រង់ម៉ោង 01:15:57:21, ERN 01156818 ត្រង់ម៉ោង 01:29:24:12។ ឯកសារ E3/9620 សូមមើល ឆ១៧, ឆ២០។

⁶⁸ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចលើភ័ស្តុតាងទារុណកម្ម កថាខណ្ឌ ៧០។

⁶⁹ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចលើភ័ស្តុតាងទារុណកម្ម កថាខណ្ឌ ៧០។

⁷⁰ សេចក្តីសម្រេច អ.ជ.ត.ក លើអញ្ញត្រកម្ម កថាខណ្ឌ ៦៩ សូមមើលផងដែរ លេខយោងជើងទំព័រ ៦៩ សូមមើលផងដែរ លេខយោងជើងទំព័រ ៤៨។ សេចក្តីសម្រេចលើភ័ស្តុតាងទារុណកម្ម កថាខណ្ឌ ៣៦-៣៨។

⁷¹ សូមមើលផ្លូវ សំណើរបស់ នួន ជា អនុលោមតាមវិធាន ៩២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងសុំប្រើប្រាស់ចម្លើយសារភាព ស ២១ មួយចំនួន ឯកសារ E399 ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១៦។ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ នួន ជា សុំប្រើប្រាស់ចម្លើយមួយចំនួន ពីមន្ទីរសន្តិសុខ ស-២១ អនុលោមតាមវិធាន ៩២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ឯកសារ E399/4 ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦។ សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ចម្លើយសារភាពនៅមន្ទីរ ស-២១ ពេលគឺ ចម្លើយសារភាពរបស់ រស់ ញឹម មិនអាចយកមកប្រើ ប្រាស់នៅក្នុងកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ បានទេ⁷²។

៤.២. ភាពអាចទទួលយកបាននៃអត្ថបទសារព័ត៌មាន

២៣. អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា អត្ថបទសារព័ត៌មានត្រូវបានចុះផ្សាយនៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ហេតុនេះហើយ មិនអាចរកបានមុនពេលចាប់ផ្តើមការជំនុំជម្រះទេ។ មេធាវីការពារក្តីបាន បំពេញការងារដោយយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការស្នើសុំឱ្យទទួលយកអត្ថបទសារព័ត៌មាន បន្ទាប់ពីមាន ការចុះផ្សាយបានរយៈពេលពីរ បីថ្ងៃ ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះសន្និដ្ឋានថា សំណើត្រូវបានដាក់ទាន់ ពេលវេលា។ ទាក់ទងនឹងភាពពាក់ព័ន្ធ និងភាពអាចជឿជាក់បានរបស់អត្ថបទសារព័ត៌មាននេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងកត់សម្គាល់ថា ជាមូលដ្ឋាន អត្ថបទសារព័ត៌មានរួមមានបីប្រភេទដូចខាង ក្រោម៖ (១) ការដកស្រង់ពីឯកសារដែលមានរួចហើយនៅក្នុងសំណុំរឿង⁷³ (២) ការយោងទៅ យុទ្ធសាស្ត្ររបស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា នៅ អ.វ.ត.ក រួមទាំង សារណាលើបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ មេធាវីការពារក្តី និង (៣) ទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលបីរូប រួមទាំង Robert LEMKIN (2- TCW-877) ផងដែរ។ ទាក់ទងនឹងប្រភេទពីរដំបូង អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ធាតុផ្សំអង្គហេតុ នានាដែលមាននៅក្នុងឯកសារទាំងនោះមានលក្ខណៈច្រំដែលទៅនឹងភ័ស្តុតាងដែលមានក្នុងសំណុំ រឿង។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញបន្ថែមទៀតថា ប្រភេទទីបីមិនមានភ័ស្តុតាងស្តីពីអង្គហេតុទេ តែ ជាទស្សនៈផ្ទាល់ខ្លួនរបស់បុគ្គលដែលមិនត្រូវបានកំណត់ឱ្យមកផ្តល់សក្ខីកម្មនៅ អ.វ.ត.ក ក្នុង សំណុំរឿង ០០២/០២ ទេ⁷⁴ ហេតុនេះ ទោះបីក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ វាមានតម្លៃជាភ័ស្តុតាង

⁷² សូមមើល ឧ. ឯកសារ E3/10665, ERN 01156805 ត្រង់ម៉ោង 01:41:59:13 និងម៉ោងក្រោយទៀត, ERN 01156807 ត្រង់ ម៉ោង 01:48:05:24 និងម៉ោងក្រោយទៀត, ERN 01156817 ត្រង់ម៉ោង 01:26:34:16 និងម៉ោងក្រោយទៀត។

⁷³ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា ឯកសារពីរក្នុងចំណោមឯកសារនានាដែលត្រូវបានដកស្រង់នៅក្នុងអត្ថបទត្រូវបានទទួលយកជា ភ័ស្តុតាងរួចហើយគឺឯកសារ E3/4202 និង E3/89។ ឯកសារទីបីដែលត្រូវបានដកស្រង់គឺជាឯកសារ E434.1.6 ដែលត្រូវបាន ស្នើសុំ សូមមើល សំណើតាមវិធាន ៨៧(៤) របស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារចំនួន ១៩ (ទាក់ទងនឹង សោ ភឹម ការណ្តាន ពានរបស់វៀតណាមមកលើកម្ពុជា ការបះបោរផ្ទៃក្នុង និង បញ្ហាផ្សេងៗទៀត) ឯកសារ E434 ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ កថាខណ្ឌ ១២។

⁷⁴ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា សុំឱ្យស្តាប់សក្ខីកម្មសាក្សីបន្ថែម អនុលោមតាមវិធាន ៨៧ (៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (ឯកសារ E391, E392, E395, E412 និង E426) ឯកសារ E443 ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦។ សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

តិចតួច។ ហេតុដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះបដិសេធសំណើសុំឱ្យទទួលយកអត្ថបទសារព័ត៌មាន អនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៣)(ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

៤.៣. សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ ក.ស.ព

២៤. យោងតាមសំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ របស់ ក.ស.ព អង្គជំនុំជម្រះបានណែនាំឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញ ធ្វើការទាក់ទងទៅសាក្សី Robert LEMKIN (2-TCW-877) ពាក់ព័ន្ធនឹងការទទួលយកឈុតវីដេអូទាំងអស់អំពី នួន ជា ដែលគាត់មាន និង បញ្ជីសារពើភ័ណ្ឌនៃឈុតវីដេអូដីល ពាក់ព័ន្ធនឹងសម័យកាលកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ⁷⁵។ Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានឆ្លើយតបថា គាត់មិនឯកភាពលើសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះឡើយ “ដូចហេតុផលដែលធ្លាប់បានផ្តល់ជូនតុលាការជាច្រើនលើករួចមកហើយ”⁷⁶។ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានបង្ហាញពីការមិនព្រមសហការជាមួយ អ.វ.ត.ក ចាប់តាំងពីដំណាក់កាលមុនការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ មកម្ល៉េះ រួមទាំង ការបដិសេធមិនព្រមប្រគល់សម្ភារៈពាក់ព័ន្ធជូនតុលាការផងដែរ⁷⁷។ ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះសន្និដ្ឋានថា ជាការមិនចាំបាច់ ឬ មិនសមរម្យទេក្នុងការបង្គាប់ឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរបន្ថែមនៅក្នុងដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃការជំនុំជម្រះនេះ ជាពិសេស ដោយសារសម្ភារៈដែលយកមកពិភាក្សាហាក់ដូចជាមិនអាចទទួលបានងាយស្រួល ឬ មិនទាន់រៀបចំរួចជាស្រេចនៅឡើយទេ។ អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា មិនមានមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបើកការស៊ើបសួរជាថ្មីទៅលើកិច្ចស៊ើបសួរដែលធ្លាប់បានធ្វើដោយអស់លទ្ធភាពកាលពីពេលមុនរួចហើយនោះទេ ហើយអង្គជំនុំជម្រះសន្និដ្ឋានថា ការបង្គាប់ឱ្យមានកិច្ចស៊ើបសួរជាផ្លូវការអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនឹងផ្ទុយពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីឆាប់រហ័សរបស់ជំនុំជម្រះ។

៤.៤. សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តី

⁷⁵ សំណើសុំឱ្យទំនាក់ទំនងទៅកាន់លោក Robert Lemkin (2-TCW-877) ពាក់ព័ន្ធនឹងព័ត៌មាន និង ឯកសារភ័ស្តុតាងបន្ថែមឯកសារ E29/489 ចុះថ្ងៃទី ៨ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ កថាខណ្ឌ ៤។

⁷⁶ E29/489/1

⁷⁷ សេចក្តីសម្រេចថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៣, ជើងទំព័រ ៣១។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

២៥. ដូចបានកត់សម្គាល់នៅក្នុងកថាខណ្ឌ ១២ នៃសេចក្តីសម្រេចនេះ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ស្មើសុំ វិធានការស៊ើបអង្កេតចំនួនបី អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ពាក់ព័ន្ធនឹងការកំណត់ អត្តសញ្ញាណបុគ្គលឈ្មោះ ចាន់ សារុត (2-TCW-959)។ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការទីមួយដែលបានស្នើ សុំ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ថា អង្គជំនុំជម្រះបានទាក់ទងទៅ ក.ស.ច.ស ដោយបានស្នើសុំ ព័ត៌មានបន្ថែមនានាពាក់ព័ន្ធនឹង ចាន់ សារុត (2-TCW-959)។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតអន្តរជាតិ បានឆ្លើយតបថា ក.ស.ច.ស មិនធ្លាប់បាននិយាយ ឬ ទាក់ទងជាមួយសាក្សីនេះទេ ហើយក៏មិនមាន ព័ត៌មានបន្ថែមផ្តល់ជូនដែរ⁷⁸។ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការទីពីរដែលបានស្នើសុំ អង្គជំនុំជម្រះរឿងរឿង វិញនូវសេចក្តីណែនាំពីមុនរបស់អង្គជំនុំជម្រះឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញ ទាក់ទងទៅ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ដើម្បីទទួលបានព័ត៌មានពិភាក្សាដើម្បីអាចជួយស្វែងរក ចាន់ សារុត (2-TCW-959) បាន⁷⁹។ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញ Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានផ្តល់ត្រឹមតែឈ្មោះភូមិដែល ចាន់ សារុត (2- TCW-959) រស់នៅប៉ុណ្ណោះ⁸⁰។ អង្គជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់បន្ថែមថា នាពេលថ្មីៗ Robert LEMKIN (2-TCW-877) បានបដិសេធមិនព្រមផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីអត្តសញ្ញាណសាក្សីផ្សេងទៀត និង ឈុតវីដេអូពីខ្សែភាពយន្ត “សត្រូវរបស់ប្រជាជន” ដែលគាត់មាន ដល់អង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញឡើយ⁸¹។ ដោយពិចារណាពីភាពអស់អែករបស់ Robert LEMKIN (2-TCW-877) ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើទីមួយរបស់អង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញ សម្រាប់ទំនាក់ទំនងទៅ ចាន់ សារុត (2-TCW-959), ការបន្តមិនមានឆន្ទៈក្នុងការសហការជាមួយ អ.វ.ត.ក និងដំណាក់កាលចុងក្រោយនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះនោះ អង្គជំនុំជម្រះសន្និដ្ឋាន ថា មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ពុំបានផ្តល់នូវមូលដ្ឋានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឱ្យមានបើកការស៊ើបសួរជាថ្មី ទៅលើកិច្ចស៊ើបសួរដែលធ្លាប់បានប្រើប្រាស់អស់លទ្ធភាពកាលពីពេលមុនរួចហើយនោះទេ ។

២៦. ទាក់ទងនឹងវិធានការទីបីដែលបានស្នើសុំ អង្គជំនុំជម្រះរឿងរឿងវិញថា អង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញ បានទទួលការណែនាំជាក់លាក់ក្នុងការបង្ហាញថា តើបុគ្គលឈ្មោះ ចាន់ សារុត និង

⁷⁸ ឯកសារបន្ថែម ១៖ អ៊ីមែលពី ក.ស.ច.ស។

⁷⁹ សូមមើល ឯកសារ E29/490។

⁸⁰ ឯកសារ E29/490។

⁸¹ ឯកសារ E29/489/1។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ជាមនុស្សតែម្នាក់ ឬ យ៉ាងណា។ អង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញបានធ្វើការស៊ើបអង្កេត ដោយប្រើប្រាស់ព័ត៌មាននានាពាក់ព័ន្ធនឹង ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅ នៅពីក្រោយវាលពិឃាត (*Behind the Killing Fields*)⁸²។ មេធាវីការពារក្តី នួន ជា លើកឡើងថា អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញក៏គួរតែសាកសួរសំណួរចំពោះបុគ្គលឈ្មោះ ចាន់ សារុត ដោយផ្អែកលើប្រតិចារិកផងដែរ⁸³។ ទោះបីជា មានការទទួលស្គាល់ថា តាមការវិភាគបឋម ប្រតិចារិកមិនមានភាពគួរឱ្យជឿជាក់បានក៏ដោយ តែអង្គជំនុំជម្រះនៅតែព្យាយាមប្រើប្រាស់គ្រប់មធ្យោបាយដែលមាន ដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណសាក្សី ដោយបានណែនាំឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញទាក់ទងទៅ ចាន់ សារុត ដើម្បីសាកសួរសំណួរបន្ថែមដោយផ្អែកលើប្រតិចារិក ដើម្បីកំណត់ថាតើ ពួកគេជាមនុស្សតែម្នាក់ ឬ យ៉ាងណា⁸⁴។ តាមរយៈចម្លើយរបស់ ចាន់ សារុត ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរបន្ថែម អង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញបានកំណត់ថា គាត់មិនមែនជាសាក្សីដែលមេធាវីការពារក្តី នួន ជា បានស្នើសុំឱ្យកោះហៅនោះទេ⁸⁵។ អង្គជំនុំជម្រះសន្និដ្ឋានថា មិនចាំបាច់ឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញទៅជួប ចាន់ សារុត ដោយផ្ទាល់ទេ ដោយសារការសន្ទនាតាមរយៈទូរស័ព្ទគឺគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឱ្យអង្គភាពគាំពារសាក្សី និង អ្នកជំនាញអាចវាយតម្លៃជាចុងក្រោយបានថា តើអត្តសញ្ញាណរបស់គាត់មានទំនាក់ទំនងទៅនឹង ចាន់ សារុត (2-TCW-959) ឬ យ៉ាងណា⁸⁶។

២៧. អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ខ្លឹមសារនៃសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងត្រូវបានទទួលយក ទាក់ទងនឹងវិធានការទីមួយ និងវិធានការទីបី ហើយអង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សំណើទីពីរមិនមានមូលដ្ឋានទេ។ ហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះសន្និដ្ឋានថា ការបង្គាប់ឱ្យ

⁸² ឯកសារ E29/490។

⁸³ សំណើអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់មេធាវីការពារក្តី កថាខណ្ឌ ១៣។

⁸⁴ របាយការណ៍ទីពីររបស់អង្គភាពគាំពារសាក្សី និងអ្នកជំនាញ ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើរបស់អង្គជំនុំជម្រះថាតើ ចាន់ សារុត គឺជាសាក្សីដែលត្រូវបានសម្ភាសន៍កត់ត្រាប្រតិចារិកនោះមែន ដែរ ឬទេ (F2/4/3/3/6.2), ឯកសារ E29/490/1 ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៦។

⁸⁵ ឯកសារ E29/490/1។

⁸⁶ ឯកសារ E29/490/1។

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធនឹងនូវការអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

បើកកិច្ចស៊ើបអង្កេតជាផ្លូវការបន្ថែមទៀត អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងផ្ទុយពី កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះដែលឆាប់រហ័ស។

តាមសម្ភាសនាអន្តរជាតិដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ អង្គជំនុំជម្រះ៖

សន្និដ្ឋាន ថាសំណើសុំឱ្យទទួលយកកំណត់ហេតុនៃការស្តាប់ចម្លើយសាក្សី (ឯកសារ E3/9620) គឺត្រូវ ចាត់ទុកជាអសារបង់។

យល់ព្រម មួយផ្នែក តាមសំណើសុំឱ្យទទួលយកប្រតិចារិកជាឯកសារភ័ស្តុតាង និង សម្រេចទទួលយក ផ្នែកដកស្រង់ដែលមានក្នុងឯកសារ F2/9.2 ជាឯកសារ E3/10665 ។

បដិសេធ ផ្នែកផ្សេងទៀតនៃសំណើរបស់ នួន ជា។

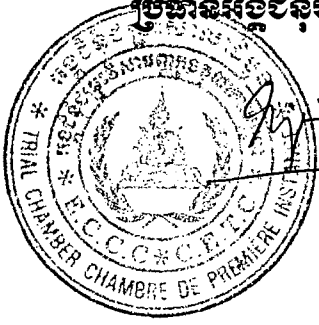
បដិសេធ សំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឱ្យបើកកិច្ចស៊ើបអង្កេត អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ និង

ចំពោះសំណើរបស់មេធាវីការពារក្តី ដែលសុំឱ្យបើកកិច្ចស៊ើបអង្កេតអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង៖

- **ពិចារណា** ឃើញថា ខ្លឹមសារនៃសំណើត្រូវបានទទួលយក ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការទីមួយ និងវិធាន ការទីបីដែលបានស្នើសុំ ហើយថា ការបើកកិច្ចស៊ើបអង្កេតជាផ្លូវការបន្ថែមទៀត អនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងផ្ទុយពីកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះដោយឆាប់រហ័ស។
- **បដិសេធ** វិធានការទីពីរដែលបានស្នើសុំ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

[Handwritten signature]

និល ណុន

សេចក្តីសម្រេចអនុលោមតាមវិធាន ៨៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង លើសំណើរបស់ នួន ជា សុំឱ្យទទួលយកឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹងលោក ROBERT LEMKIN (2-TCW-877) និងសំណើពាក់ព័ន្ធចំនួនពីរអនុលោមតាមវិធាន ៩៣ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង/សាធារណៈ/ថ្ងៃទី ២៨ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៦